

WEERT-BIEST, DINSDAG 7 AUGUSTUS 2018

Gluren bij de Buren ... in Weert-Biest

Aanvang: 19.00 uur in het Franciscushuis Biest-Weert
Biest 43a, 6001 AP Weert

Parkeersuggestie: parkeerplaats nabij het Franciscushuis en langs de Biest.

Het is 5 juni 1568, 12 uur. Op de Grote Markt in Brussel wordt Philippe de Montmorency naar het schavot geleid. Hij en zijn vriend Lamoraal van Egmont zijn beschuldigd van majesteitsschennis en door de Raad van Beroerte veroordeeld tot de doodstraf.

De beul komt onder het schavot vandaan en slaat met één zwaai van zijn vlijmscherpe zwaard het hoofd van de romp. De lichamen van de twee edelen worden door de minderbroeders in Brussel gebalsemd. Zoals gebruikelijk wordt het hart in een hartbus overgedragen aan de weduwen. Het hart van Philips van Horne wordt bijgezet in de graf-kelder onder het hoofdaltaar van de Martinuskerk.

Gluren bij de Buren begint op de plek waar de oudste sporen van de Horne dynastie in Weert liggen, de Aldenborgh op de Biest. Tijdens de wandeling kleuren de stadsgidsen Weert het verhaal van de van Hornes en de Weertenaren in de late middeleeuwen steeds verder in. Verhalen ook over het nieuwe kasteel De Nijenborgh en de Tiendschuur.

En... er wordt geprobeerd een antwoord te geven op de vraag die al heel lang boven Weert hangt: 'Waar ligt onze Philips eigenlijk?' Na afloop kunt u uw eigen visie geven aan de bar in de Paterskerk of café De Hook, voorheen café Vrede en Vermaak.

DINSDAG 21 AUGUSTUS 19.00 UUR DE VERZONKEN STAD VIJVEREN

Gluren bij de Buren ... grenskantoor Ittervoort-Kessenich
Fietscafé specialiteitenwinkel De Smakerij.
(Oude grenskantoor). Venlosesteenweg 403, 3640 Kessenich.
Parkeergelegenheid: in en om het oude grenskantoor Ittervoort-Kessenich
en bij de begraafplaats aan de Ittervoortterweg te Kessenich.

Als afsluiter voor dit veertiende werkjaar "Gluren bij de Buren" kozen we voor iets buitengewoons. We gaan op zoek naar de verzonken stad Vijveren in het Vijverbroek gelegen tussen Neeritter, Ittervoort, Thorn en Kessenich.

Sinds 1843 is het ganse Vijverbroek gelegen in België, maar de gemeentes Thorn en Hunsel hadden er respectievelijk 50 en 20 ha in eigendom die hun deel in 1973 en 1974 verkochten aan een Nederlandse ontgrondingsmaatschappij.

Waar lag de schans en waar liep de Dodendraad uit WO 1?

Voor onze harde groene kern is degelijk schoeisel aan te raden. Voor wie die niet heeft is er een uitgebreid aangepast klassiek programma voorzien.

Omdat de traditionele kerk als startpunt ontbreekt is voor een minder gezegende plaats voorzien op de Vijverbroekstraat.

ZATERDAG 8 SEPTEMBER: EXCURSIE NAAR LEUVEN EN ABDIJ VAN PARK

Stadhuis op de Grote Markt

In de 12de en 13de eeuw kreeg de stad een passende handelsinfrastructuur: vishal, broodhuis, vleeshuis en graanhal. Van grote betekenis voor de verdere ontwikkeling was de stichting van de universiteit in 1425 door hertog Jan IV na goedkeuring door de Paus. Oorspronkelijk waren er 4 faculteiten: kerkelijk recht, burgerlijk recht, kunsten en geneeskunde. Door de vele buitenlandse studenten kreeg de universiteit een internationaal karakter dat ze nooit meer zou verliezen. De universiteit kende onder haar geleerden beroemde figuren als de later Paus Adrianus VI, Erasmus en taalgeleerde Justus Lipsius.

In architectonisch opzicht was de Bourgondische 15de eeuw een glansperiode voor Leuven: het stadhuis, het Tafelrond en Sint Pieterskerk zijn in deze periode gebouwd. De verbetering van de steenwegen maakte van Leuven een centrum van doorvoer van Brugge naar Aken en Keulen.

Leuven werd zwaar geteisterd tijdens de twee wereldoorlogen. Gelukkig bleven heel wat oude stadsdelen bewaard. In 1968 is de universiteit opgesplitst in een Nederlandse Katholieke Universiteit Leuven en een Franstalige Universiteit Catholique de Louvain in Louvain-la-Neuve. In Leuven bevindt zich de modernste bierbrouwerij van België, tevens de op één na grootste ter wereld.

De abdij van Park Heverlee

In het jaar 1129-1130 zond de abt van Laon op verzoek van Godfried met de Baard enkele norbertijnen naar Heverlee. Ze kregen er het jachtpark van de hertog ter beschikking. De abdij kreeg daarom de naam 'Abdij van Park'. Conform het ideaal van ordetichter Norbertus stortten de discipelen zich op hun leven van contemplatie, apostolaat, armoede en landontginning. Al in 1154 bezat de jonge gemeenschap meer dan 350 ha bos, landerijen en weiden in een dozijn Brabantse dorpen. In de prille beginperiode werden de kanunniken vergezeld van zusters-kanunnikessen, weliswaar in een strikt gescheiden systeem. De abdij verloor niet veel later haar statuut als dubbelklooster. In de periode 1719-1730 kreeg de abdij haar huidige gezicht. In 1797 viel het doek over de Abdij. De Franse Revolutionairen schaften alle kloosters en abdijen af. De parkabdij werd gesloten, haar bewoners verdreven en haar goederen en gebouwen geconfisqueerd door de overheid. Dankzij een stroman slaagden de kanunniken erin om hun abdij met omliggende gronden terug te kopen. Het duurde uiteindelijk tot 1836 vooraleer de overlevende kanunniken de abdij konden heroprichten. Herstel kwam er pas in de tweede helft van de 19de eeuw. De twintigste eeuw bracht een periode van nieuwe bloei. De abdij is een van de grootste van België.

ZONDAG 16 SEPTEMBER 2018 DAGTOCHT NAAR DE EGMONT-LOCATIE IN ZOTTEGEM (B)

In 2018 is het 450 jaar geleden dat graven Van Egmont en Van Horne werden onthoofd op de Grote Markt in Brussel. Die gebeurtenis herdenkt Zottegem met een Egmontjaar en Weert met een Van Hornejaar.

Immers in Zottegem ligt graaf Lamoraal van Egmont begraven. De apotheose in Zottegem is de Egmont evocatie op de Markt in Zottegem (B). In tien scènes wordt het leven van de graaf van Egmont in beeld gebracht. Het schitterende sluitstuk vindt plaats op de Markt.

Na zonsopgang wordt met muziek, toneel en lichtspel de historische politieke moord op Van Egmont en Van Horne uit 1568 verbeeld.

Ook is er een bijzonder bloementapijt te bewonderen. Het is een artistiek hoogstandje met een oppervlakte van ongeveer 1000m². Rond het Kasteel van Egmont en het park wordt een totaalspektakel georganiseerd. Het park omgetoverd tot een kleurrijk spektakel, opgeluisterd met optredens van diverse dans- en muziekgroepen. En uiteraard een middeleeuws ridderkamp.

's Avonds wordt het park feestelijk verlicht en kunnen de bezoekers zich vergapen aan het kleurrijke lichtspel van dansende fonteinen. Kerkelijke Harmonie St.-Joseph 1880 uit Weert geeft die middag in de dekenale Onze Lieve Vrouw Hemelvaartkerk van Zottegem een concert, boven het graf van de Lamoraal van Egmont met de try-out van het muziekwerk Van Horne van de componist Rob Goorhuis.

Ook de cast van Graaf Van Horne, de musical, zal in Zottegem een onderdeel zijn van deze bijzondere dag. Haal herinneringen op aan deze geweldige musical!

Van Horne meets Van Egmont, Weert meets Zottegem.

Stap in Weert in de bus en ga mee naar de Egmontstede.

En uiteraard zijn de streekbieren uit de Vlaamse Ardennen, maar ook de bieren 1568, Lamoraal, Alva en De Montmorency op de terrassen verkrijgbaar!

Meer info: www.dealdenborgh.nl

VEERTIENDE EDITIE

CULTUURHISTORISCHE ZOMER 2018

Organisatie:

Stichting De Aldenborgh, Kring Weert van het Koninklijk
Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap
en Geschied- en Heemkundige Kring "Het Land van Thorn"

TWEEDAAGSE EXCURSIE NAAR BRUSSEL EN GAASBEEK, WOENSDAG 4 DONDERDAG 5 JULI

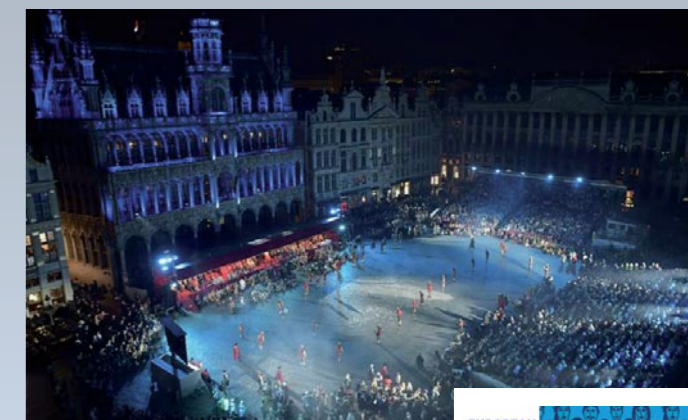
Deelnemen of meer info: www.dealdenborgh.nl

In het kader van het Van Hornejaar heeft De Aldenborgh een tweedaagse excursie naar Brussel en het kasteel Gaasbeek georganiseerd. Men bezoekt de eerste dag kasteel Gaasbeek en dan Brussel, waar u 's avonds getuige kunt zijn van de Ommegang.

De Ommegang onthult elk jaar onvermoede details uit de geschiedenis van Brussel. De indrukwekkende processie illustreert verschillende aspecten van de Belgische folklore en verleidt door een vorm van visuele magie en door heel wat animatie. Zo'n 1400 deelnemers in schitterende kostuums evoceren in de hoofdstad van de Nederlanden de intrede van Karel V en zijn kroonprins Filips.

Dit jaar staat de Ommegang in het teken van onze graaf Philips van Horne en graaf Lamoraal van Egmont.

Op de tweede dag staat een bezoek met rondleiding door de Brusselselse historicus Roel Jacobs aan de St- Michiels en St-Goedelekerk en een beiaardconcert gepland.

EUROPEAN
CITIZEN'S
PRIZE
2018

Alle activiteiten zijn GRATIS toegankelijk, tenzij anders vermeld. Dus iedereen is van harte uitgenodigd! Meer info: www.dealdenborgh.nl 00 31 (0) 6 53 28 46 65

ZONDAG 8 JULI 'BAL CHAMPÊTRE' WEERT

**Aanvang: 15.00 uur bij café-zaal Dennenoord
Voorhoeveweg 2, 6006 SV Weert**

Zondag 8 juli juli vindt in Weert aan de IJzeren Man voor de zesde achtereenvolgende maal een Bal Champêtre plaats. Op het tuinterras onder de dennenhoven naast café Dennenoord. Sinds 2013 vindt er met ondersteuning van onder meer Stamtafel Weert van de cultuurhistorische stichting De Aldenborgh met groot succes elk jaar in de maand juli een uitvoering plaats van dit voormalige muziek- en dansfestijn.

Het Bal Champêtre heeft in Weert een cultuurhistorische achtergrond die teruggaat tot in de 19de eeuw. In de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw organiseerde de Stedelijke Harmonie Sint-Antonius jaarlijks in de zomer een dergelijk openluchtbal. Voor het laatst in 1966. "Juist vanwege die cultuurhistorische achtergrond en het succes van de vorige vijf uitvoeringen ondersteunen we deze lustrumviering van het Bal Champêtre van harte", aldus bestuurslid Frits Weerts van stichting de Aldenborgh. Het Bal Champêtre is daarom ook opgenomen in de folder Cultuurhistorische Zomer 2018 van De Aldenborgh, (Gluren bij de Buren) www.dealdenborgh.nl. En het belooft ook dit jaar, als de weergoden opnieuw meewerken, weer een oergezellige en nostalgische middag te worden met smartlappen en andere 'gouwe ouwen'. Er kan geluisterd en gedanst worden bij de klanken van gouden hits van bijvoorbeeld The Classics, De Heikrekels, het Radi-ensemble en vele andere artiesten. Daarvoor staan garant Amusatie-Formatie Jukebox en toetsenist Bèr Donkers. DJ Lei Wagemans zal op professionele wijze alle gaatjes met plaatjes vullen met muziek uit de jaren 50 en 60. De inwendige mens kan met drank en spijs naar believen verwend worden. De toegang is gratis.

MAASBRACHT, DINSDAG 10 JULI 2018

Gluren bij de Buren ... in Maasbracht

*Aanvang 19:00 uur in de Sint Gertrudis Kerk, Kerkplein 1, Maasbracht.
Parkeersuggestie: op het Kerkplein, parkeerterrein Maasstraat, langs de haven, overal in Maasbracht vrij parkeren.*

Ooit in de 8ste eeuw vermeld als Warachte en later als Bracht behorende tot het Ambt Montfort. Is sinds de Franse tijd omstreeks 1800 een zelfstandige gemeente.

In 2007 is Maasbracht een dorp binnen de nieuwe gemeente Maasgouw, samen met de dorpen Stevensweert, Ohé en Laak en Linne op de rechteroever en Thorn, Wessem, Beegden, Panheel en Heel op de linkeroever van de Maas. Een unieke gemeente dus, met de Maas er dwars doorheen en langs de snelwegen A2 en A73.

Maasbracht, met één van de grootste binnenvaarthavens van Nederland, is de thuishaven voor de beroepsvaart. Het Julianakanaal, parallel lopend aan de onbevaarbare Grensmaas, mondt uit in de haven van Maasbracht door middel van de indrukwekkende Drielingssluis, waarvan de oostkolk onlangs is verlengd tot 225 meter. Deze drie sluisen hebben met 11,85 meter het grootste verval van alle sluisen in Nederland. Vanuit het in het oog springende bedieningsgebouw is niet alleen deze Drielingssluis te bedienen, maar ook de St. Servaasbrug in Maastricht, de stuw van Borgharen (het begin van de Grensmaas), de sluisen van Limmel en Born, de sluis- en stuwcomplexen van Linne, Heel, Roermond en Belfeld.

Een wandeling, te beginnen bij de Sint-Gertrudiskerk met zijn 14de eeuwse Romaanse toren, langs de haven van Maasbracht met zijn bezienswaardigheden, naar de Drielingssluisen blijkt voor velen meer dan de moeite waard te zijn.

Halverwege de haven bevindt zich het Maas Binnenvaartmuseum. Hierin bevinden zich talloze zaken die herinneren aan de rijke geschiedenis van de schippersbeurs en het verleden van de binnenvaart. Zo is er de maquette van het 'schepenerkshof', een ramp die de binnenvaart trof aan het eind van de Tweede Wereldoorlog, waarbij de bezetter de aanwezige 240 schepen met springstof tot zinken bracht, een gebeurtenis die in de geschiedenis van de binnenvaart zijn weerga niet kent. Tijdens de rondleiding staat de haven van Maasbracht centraal, van de Sint-Gertrudiskerk tot en met de Drielingssluis. Aan het eind van de rondleiding bestaat de mogelijkheid om van de meerdere horecagelegenheden in de buurt van het museum gebruik te maken.

GREVENBICHT, DINSDAG 17 JULI 2018

Gluren bij de Buren ... in Grevenbicht

*Aanvang: 19.00 uur in de St. Catharinakerk te Grevenbicht
Aan de Greune Poal Grevenbicht.*

*Afsluiting in Gemeenschapshuis Oos Hoes, Schoolstraat 2
(GPS Burgemeester Kottenplein)*

*Parkeersuggestie: Burgemeester Kottenplein of
Aan de Greune Poal (bij kerk). U kunt uw auto hier vrij parkeren.*

Wie Grevenbicht zegt, ontkomt er niet aan in een adem ook Papenhoven te noemen. Beide dorpskernen zijn zo nauw met elkaar verbonden, dat alleen de kenner je kan vertellen, wanneer je over en weer de dorpsgrenzen passeert. Grevenbicht was tot de gemeentelijke herindeling per 1 januari 1982 een zelfstandige gemeente en Papenhoven vormde samen met Obbicht ook een gemeente. Parochieel hoorde Grevenbicht tot de parochie 'Papenhoven-Grevenbicht', omdat de parochiekerk tot 1907 op het kerkhof in Papenhoven stond. In dat jaar werd in Grevenbicht de tegenwoordige parochiekerk gebouwd, maar de parochienaam bleef gehandhaafd. Een belangrijk detail daarbij is de vermelding, dat Grevenbicht tot de Franse tijd Guliks gebied was, terwijl Papenhoven met Obbicht Gelders waren.

De oudste vermelding van Grevenbicht ('Grevenbiecht') stamt van 1400. Volgens een recente opvatting is de naam ontstaan uit des greven Bucht / Bygt, wat betekende 'het aan de graaf (van Loon) behorende' bicht. Het nabij liggende Obbicht heeft hetzelfde grondwoord als Grevenbicht. Bicht verwijst mogelijk naar de oorspronkelijke ligging bij de bocht.

Begin 14de eeuw was Grevenbicht een heerlijkheid in bezit van Godfried van Heinsberg en kwam in bezit van de graaf van Loon. In 1472 nam een dochter van de graaf de heerlijkheden Heinsberg en Grevenbicht als huwelijksgegeschenk mee in haar echtverbintenis met hertog Willem van Gulik. Tot 1567 werd Grevenbicht door de hertogen verpand, daarna trachtte men Grevenbicht te incorporeren in het Gulikse ambt Born. Grevenbicht bleef zich echter verzetten tegen het betalen van belastingen die door het ambt Born werden opgelegd. In 1646 erkende de hertog van Gulik de vrijheid van Grevenbicht ten opzichte van Born. Kort daarna verkocht de hertog de grondheerlijke rechten van de heerlijkheid Grevenbicht aan Johan Arnold Graaf van Leerodt. Tot de Franse tijd (1794) bleef Grevenbicht in bezit van de familie de Leerodt.

Opgravingen van Romeinse vondsten (onder andere in 1948) bewijzen dat er in deze periode al menselijke activiteit was in Grevenbicht, misschien door een knooppunt van Romeinse (handels)wegen. Zeker was er een heiligdom (er zijn brokstukken van Jupiterzuilen gevonden). Grevenbicht is bekend vanwege de jaarlijkse Pinksterprocessie en de Wereldvrijgezellencongressen omstreeks 1950. Over de Maas vaart een voet-fietsveer naar het Belgische Rotem (Dilsen-Stokkem). De 'Gluurders bij de burenen' maken kennis met de dorpskernen Grevenbicht en Papenhoven; met de geschiedenis van de Sint-Catharinakerk (1907) en haar kerkschatten. Een bezoek aan de voormalige Protestantse kerk uit 1851, nu een podiumkerkje voor concerten, exposities en andere culturele activiteiten. In de oude watermolen bezoeken we Streekmuseum Maaskant 44 (regionale oorlogsgeschiedenis). Tot slot bezoeken we de in 1922 gevonden Romeinse putrand en lopen vervolgens naar het kerkhof voor nadere informatie over het unieke karakter en de monumentale status van deze begraafplaats.

ZATERDAG 21 JULI 2018

175 JAAR ZUSTERS BIRGITTINESSEN WEERT

In 1843 kwamen enkele zusters Birgittinessen uit Uden in Weert aan. Ze waren verzocht om lager onderwijs te komen verzorgen. Later werd de abdij Maria-Hart een slotklooster. Wie waren die zusters die daar in afzondering van de wereld leefde? Genealogen Bèr Geelen en Anna van Wegberg-Veugen zochten het uit. Ga voor de kwartierstaten naar website van de Birgittinessen <http://www.birgittinessen.nl/> Op zaterdagmiddag 21 juli om 14.00 uur herdenken de zusters 175 jaar aanwezigheid in Weert middels een **feestelijke H. Mis in de dekenale Sint Martinuskerk. Aansluitend is er een receptie in de kloostertuin aan de Maasstraat.**

SUSTEREN, DINSDAG 24 JULI 2018

Gluren bij de Buren ... in Susteren

*Aanvang: 19.00 uur in de St. Amelbergbasiliek te Susteren
Parkeren kan op het Salvatorplein naast de basiliek.*

*Verder op loopafstand zijn er parkeergelegenheden op het Wigibaldplein
(Supermarkt Plus) en het Raadhuisplein.*

Het eerste dat velen te binnen schiet, als je spreekt over een bezoek aan Susteren is ongetwijfeld de H. Amelbergbasiliek, een van de oudste kerken van Nederland. Deze kerk neemt nu eenmaal een prominente plaats in als het gaat om de historie en geschiedenis van eeuwenoude Suestra, gelegen nabij de Rode Beek. Toch heeft de oude kern een rijke en boeiende historie. Legio verhalen zijn historisch verantwoord, andere komen voort uit overlevering van generatie op generatie. Waarheid en fictie vermengd.

"Gluren bij de burenen...Susteren" neemt u mee naar een aantal markante plekken die interessant zijn om bij stil te staan: uiteraard de Basiliek, maar daarnaast de Sjtadsmeule, de Gildeman, de Aw Mert, de Feurtherpoort, het kerkhof en de nabijgelegen Rode Beek. Sluit uw ogen, luister naar de verhalen en reis mee terug in de tijd. Alle plaatsen en hun verhalen staan op zichzelf en toch zijn ze onlosmakelijk met elkaar verbonden.

In 714 werd door Pepijn van Herstal een abdij gesticht in Susteren, door het domein bij de beek Suestra te schenken aan Willibord. De abdij werd eerst bewoond door monniken en vanaf de late 9de eeuw door nonnen. In de 13e eeuw werd het een stift voor adellijke stiftsdames. In de Franse tijd werd het klooster gesloten en kort daarna afgebroken. De huidige Sint Amelbergbasiliek gaat terug op de latere romaanse kerk van deze abdij. In 900 werd koning Zwentibold hier begraven. Ook andere heiligen vonden hier in Susteren hun laatste rustplaats.